

ÖREBRO UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR BETENDE-,
SOCIAL- OCH RÄTTSVETENSKAP

UTBILDNINGSPLAN

BEHANDLINGSASSISTENTPROGRAMMET, 80 POÄNG

Treatment Assistant Programme, 80 points

Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap den 3 maj 2005.

1 ALLMÄNT

Programmet för behandlingsassistenter omfattar 80 poäng, vilket motsvarar två års heltidsstudier, och leder till en yrkeshögskoleexamen. Utbildningen är inriktad mot missbruk och social problematik.

Den studerande skall efter fullgjord utbildning kunna arbeta med behandlingsarbete inom kriminalvården och missbrukarvården, bemöta och förhålla sig till den enskilde på ett rättssäkert och professionellt sätt vid omsorgs- och tillsynsarbete samt i motivations- och behandlingsarbete inom kriminalvården och missbrukarvården.

2 UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för grundläggande högskoleutbildning

Den grundläggande högskoleutbildningen skall ge studenterna

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, samt
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(1 kap. 9 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för yrkeshögskoleutbildning

Utöver de allmänna målen i 1 kap. 9 § HL skall den studerande, för att erhålla yrkeshögskoleexamen ha

- relevanta ämneskunskaper i en sådan omfattning som fordras för att förstå och kunna tillämpa de teoretiska grunderna för det yrkesområde som utbildningen avser,
- kunskapsmässiga förutsättningar att använda kända metoder inom yrkesområdet, och
- sådana kunskaper och färdigheter som fordras för att självständigt kunna arbeta inom det yrkesområde som utbildningen avser.

Utöver detta har Örebro universitet, Institutionen för beteende-, social- och rättsvetenskap följande mål med utbildningen. Utbildningen skall ge den studerande

- kunskaper och förmåga som krävs för socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå,
- kompetens att medverka i förebyggande socialt arbete och socialt förändringsarbete på olika nivåer,
- förmåga att analysera och förstå sociala processer och problem samt kunna identifiera och strukturera behov av åtgärder och lösningar på olika nivåer,
- förmåga att relatera olika typer av åtgärder inom verksamheten till de rättsregler och de övergripande principer som styr lagstiftning,
- förmåga att kommunicera i utrednings-, behandlings- och förebyggande sammanhang,
- grundläggande kunskaper om bruk och missbruk av alkohol, narkotika och läkemedel,
- grundläggande förståelse för missbruksarbetets förutsättningar, utformning och resultat, och
- kompetens att planera, utföra och utvärdera behandlingsarbete för missbrukare och individer med sociala problem samt klienter inom kriminalvården.

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Utbildningen omfattar fyra terminer (80 poäng) och är yrkesinriktad mot området socialt arbete med missbruk och sociala problem. Socialt arbete är utbildningens huvudämne, vilket studeras upp till 40 poäng. 10 poäng av utbildningen är förlagda till för yrket relevanta verksamheter.

Termin 1 introducerar ämnet socialt arbete som vetenskaplig disciplin, praktik och profession. Termin 2 är uppdelad på två 10 poängskurser. Den första kursen inriktas på missbruk och behandling. Den andra kursen ger kunskaper om centrala socialrättsliga och andra rättsregler med relevans för socialt arbete. Termin 3 inleds med verksamhetsförlagda studier om 10 poäng. Studierna genomförs på en för yrket relevant institution med handledning från fältet. Den studerande får här möjligheten att omsätta teoretiska kunskaper i praktiskt arbete inom områden där behandlingsinsatser mot missbruk genomförs. Fem poäng inriktas mot utredningsmetodik och dokumentation

och fem poäng behandlar mänskliga processer och socialt behandlingsarbete. Termin 4 fördjupar teorier och metoder i socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå. Under de sista fem poängen skrivs en uppsats med anknytning till behandlingsarbete med missbrukare.

3.2 Kurser som ingår i programmet

Socialt arbete A, 20 poäng.

Kursen Socialt arbete A, 20 poäng, har till syfte att utifrån begrepp som klass, kön och generation ge en introduktion till samhällsprocesser som påverkar det sociala arbetets förutsättningar, och att introducera den studerande i socialt arbete som vetenskaplig disciplin, praktik och profession. Den studerande skall få grundläggande kunskaper om relationen mellan det sociala arbetets teori och praktik på individ-, grupp- och samhällsnivå. I kursen ingår moment i syfte att den studerande skall tillägna sig grundläggande kunskaper i vetenskapligt arbete.

Missbruk och behandling, 10 poäng.

Kursen Missbruk och behandling, 10 poäng, har till syfte att ge kunskaper om bruk och missbruk av alkohol och narkotika sett ur ett medicinskt, psykologiskt, sociologiskt och historiskt perspektiv samt att ge en orientering om missbrukets olika förklaringsmodeller och förståelseformer. I kursen presenteras moment som behandlar olika interventions- och behandlingsmodeller i socialt arbete.

Socialrätt, 10 poäng.

Kursen Socialrätt, 10 poäng, har till syfte att ge kunskaper om innehållet i viktiga rättsregler, om förfarandet vid myndigheter och förvaltningsdomstolar och om offentlighet och sekretess. Vidare skall den studerande få kännedom om centrala socialrättsliga regler av särskild relevans vid arbete med människor med missbruksproblematik.

Verksamhetsförlagda studier, 10 poäng.

Kursen Verksamhetsförlagda studier, 10 poäng, har till syfte att ge den studerande möjlighet att reflektera över och bli medveten om yrkesrollen som behandlingsassistent. I kursen ingår att få träning i praktiskt socialt arbete och bli medveten om den egna personens betydelse i det sociala arbetets praktik.

Utredningsmetodik och dokumentation, 5 poäng.

Kursen Utredningsmetodik och dokumentation, 5 poäng, har till syfte att ge en introduktion till socialt utredningsarbete inom missbruksvården genom att belysa utredningsprocessen ur ett teoretiskt, etiskt och juridiskt perspektiv.

Mänskliga processer och socialt behandlingsarbete, 5 poäng

Syftet med kursen Mänskliga processer och socialt behandlingsarbete är att behandla grundläggande teorier om socialt samspel mellan individer, grupper och samhället och hur detta mänskliga samspel påverkar de inblandade. Vidare behandlas det avvikande beteendets socialpsykologi och hur socialisationsprocesser påverkar behandlingen inom institutioner.

Socialt arbete B, 20 poäng.

Syftet med kursen Socialt arbete B är att den studerande skall utveckla sina kunskaper om socialt arbete som praktik och som forskningsområde. Under kursen behandlas frågeställningar som berör den egna personens betydelse i det praktiska sociala arbetet. I kursen ingår ett avsnitt om kunskapsproduktion i socialt arbete där relevanta forskningsmetoder för socialt arbete presenteras. Kursen avslutas med ett uppsatsarbete, 5 poäng.

3.3 Studieformer

Studierna syftar till att stimulera den studerandes egna lärandeprocesser och bygger på ett eget aktivt kunskapssökande. Undervisning blandas med föreläsningar och seminarier för att stimulera det kritiska reflekterandet, förmågan att söka och värdera information, förmågan att självständigt följa kunskapsutvecklingen samt förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt. Seminarier, laborationer, projektstudier, tillämpningsövningar, grupparbeten samt föreläsningar utgör lärandemiljön.

Kopplingen mellan de teoretiska studierna och det sociala arbetets praktik sker under studietidens gång genom flera arbetsplatsbesök där kursernas teoretiska inriktning kompletteras med inblick i den praktiska tillämpningen inom missbruks- och kriminalvård. Dessutom kommer yrkesverksamma socialarbetare från olika verksamhetsområden att bjudas in till kursen för att berätta om sin verksamhet som underlag för diskussion och analys.

Under termin 3 genomförs verksamhetsförlagda studier där den studerande genomför arbetsuppgifter som innebär att erfarenheter från praktiken analyseras med hjälp av moderna teorier i socialt arbete. Dessa uppgifter redovisas för studiekamrater i seminarieform.

3.4 Obligatorisk närvaro

Obligatorisk närvaro krävs för de verksamhetsförlagda studierna och förekommer även under andra delar av utbildningen, vilket framgår av respektive kursplan.

3.5 Tröskelregler

För att påbörja termin 3 krävs att minst 30 poäng har fullgjorts med godkänt resultat, varav 20 poäng i huvudämnet socialt arbete. För att påbörja termin 4 krävs att minst 50 poäng har fullgjorts med godkänt resultat, varav 20 poäng i huvudämnet socialt arbete och 10 poäng verksamhetsförlagda studier.

4 INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Utbildningen till behandlingsassistent med inriktning mot missbruk och sociala problematik ger ej möjlighet till internationellt utbyte.

5 BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator) (6 kap. 10 § HF).

Som betyg skall användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd (6 kap. 11 § HF). Rektor har beslutat att tvågradig betygsskala får användas för kursen Verksamhetsförlagda studier, 10 poäng (Dnr CF 52-290/2005).

6 EXAMEN

Yrkeshögskoleexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 80 poäng.

I examensbeviset skall anges att *behandlingsassistent med inriktning mot missbruk och social problematik* är det yrkesområde som utbildningen avser.

Mål, se punkt 2.2.

7 BEHÖRIGHET FÖR TILLTRÄDE TILL PROGRAMMET

Behörig att antas till utbildningen är den som uppfyller villkoren för grundläggande behörighet för högskolestudier.

8 URVAL, PLATSGARANTI OCH FÖRTUR

Vid urval till programmet används urvalsgrunderna betyg (60 procent av platserna) och resultat från högskoleprovet i kombination med arbetslivserfarenhet (40 procent av platserna).

9 TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av chefen för Utbildnings- och forskningsavdelningen (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall, utom för erhållande av betyg på kurs, fattas av respektive institutionsstyrelse (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande för erhållande av betyg på kurs fattas av examinator för den aktuella kursen (6 kap. 10 § HF).

För ytterligare information, se Tillgodoräknandeordning för grundutbildningen vid Örebro universitet.

10 ÖVRIGT

Genomförd utbildning med godkänt resultat ger behörighet till Socialt arbete C vid Örebro universitet. Av programmets 80 poäng kan 40 poäng inom huvudämnet tillgodoräknas vid fortsatta studier på Socionomprogrammet och utbildningarna i social omsorg vid Örebro universitet.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Denna utbildningsplan gäller från och med höstterminen 2005.

De som har påbörjat utbildningen höstterminen 2004 har rätt att genomföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som gällde den termin studierna påbörjades till utgången av december 2008.